

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu Mgr. Nadi Pínové a soudců JUDr. Jany Tondrové a JUDr. Jiřího Körblera ve věci

žalobce: **M. B.** narozený dne [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený advokátem Mgr. Ing. Daliborem Rakušanem
sídlem Wenzigova 1004/14, 120 00 Praha 2

proti
žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429
sídlem Vítězská 16, 128 10 Praha 2
za níž jedná Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha

o zaplacení 5 000 000 Kč s příslušenstvím

o odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 27. dubna 2021,
č. j. 42 C 287/2014-324

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje.
- II. Žalobce je povinen nahradit žalované náklady odvolacího řízení ve výši 600 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně nepřipustil změnu žalobu ze dne 18. 1. 2021 (výrok I.), řízení částečně zastavil co do nároku na požadovanou náhradu škody, jejíž výši měl

Shodu s prvopisem potvrzuje Ilona Jiranová

soud stanovit znaleckým posudkem (výrok II.) a zamítl žalobu, aby žalovaná byla povinna zaplatit žalobci 5 000 000 Kč (výrok III). O nákladech řízení rozhodl tak, že žalobce je povinen nahradit žalované náklady řízení ve výši 3 300 Kč (výrok IV).

2. Takto soud prvního stupně rozhodl o žalobě, kterou se žalobce domáhal náhrady újmy vzniklé v souvislosti s nesprávným úředním postupem Věznice [redacted] a dále věznice [redacted] a to tvrzeným nedostatečným zabezpečením lékařské péče během jeho pobytu ve vazbě a ve výkonu trestu odnětí svobody. Ze strany věznice měla být zanedbána péče o jeho zdravotní stav, např. tím, že byl přemístěn do věznice, která nebyla dostatečně vybavena a nebyla žalobci umožněna rehabilitace. Dále žalobce tvrdil, že ač byl nekuřák, byl umístěn v cele spolu s kuřáky, po přemístění na jinou celu však vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nemohl chodit na vycházky, koupelna nebyla přizpůsobena jeho zdravotnímu stavu, což vyústilo v úraz, který byl identifikován až později. Žalobce dále tvrdil, že byl na celu umístěn s opakovaně trestanými odsouzenými, mnohdy recidivisty. Po dobu pobytu v jedné z cel byl umístěn s osobou nakaženou [redacted] aniž by žalobci bylo poskytnuto dostatečné lékařské ošetření. V důsledku jednání žalované vznikla žalobci nemajetková újma, kterou vyčíslil částkou 5 000 000 Kč.
3. Žalobce v průběhu řízení jednak vzal žalobu částečně zpět, a to v rozsahu náhrady škody, jejíž výše měla být dle návrhu žalobce stanovena znaleckým posudkem. Soud prvního stupně vzhledem k částečnému zpětvzetí žaloby řízení dle § 96 odst. 1, 2 o. s. ř. v tomto rozsahu zastavil.
4. Soud prvního stupně zároveň nepřipustil změnu žaloby v tom smyslu, že žalobce původně požadovanou částku 5 000 000 Kč představující nemajetkovou újmu, rozdělil na částku 2 000 000 Kč, které měly představovat škodu, která měla žalobci vzniknout tím, že v důsledku odsouzení nemohl vykonávat jakoukoliv výdělečnou činnost, čímž mu vznikly neuhrazené splatné závazky, další 2 000 000 Kč mělo představovat ztížení společenského uplatnění v důsledku zdravotního stavu a zbývající 1 000 000 Kč představoval ušlý zisk za omezení výdělečné činnosti žalobce, když jeho pracovní výkonnost je dle posudku lékaře snížena o 45 %. Rozhodnutí o nepřipuštění žaloby ve smyslu ustanovení § 95 odst. 1, 2 o. s. ř. soud prvního stupně odůvodnil tím, že dosavadní výsledky řízení nemohly být podkladem pro řízení o změněném návrhu, když původně se žalobce domáhal nemajetkové újmy, a následně svůj nárok opřel o náhradu škody a ušlý zisk, což by si vyžádalo nové a rozsáhlé dokazování.
5. Soud prvního stupně poté, co provedl rozsáhlé dokazování, dospěl k závěru, že žalobce nemá nárok na náhradu nemateriální újmy. Ze strany věznice byla prošetřována podání žalobce, kdy byl plně reflektován jeho zdravotní stav při umístění ve věznici. V průběhu pobytu si žalobce stěžoval na nedostatek vybavení cel, spoluvězně či na celu jako takovou. Každá stížnost byla projednána, de facto bylo žalobci vyhověno a byl přemístěn na jinou celu, bylo však třeba respektovat možnosti věznice. Nebylo prokázáno, že by žalobce nemohl chodit na vycházky, měl možnost se pohybovat o francouzských holích. Žalobci byla nabídnuta možnost rehabilitace spojená s přemístěním do Vazební věznice v [redacted] což odmítl a trval na umístění ve věznici Praha [redacted]. Dále nebylo dle soudu prvního stupně prokázáno, že by žalobce požadoval umístění v nekuřácké cele, či že by uváděl, že by byl nekuřák. Navíc jeho umístění vždy bylo v nekuřácké cele. Rovněž nebylo prokázáno, že by byl na cele ubytován s recidivisty odsouzenými za násilné trestné činy.
6. Ke vzniku nemajetkové újmy nemohlo dojít ani tím, že ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 7 sp. zn. [redacted] došlo k pochybení soudu spočívajícím v nezaslání příkazu k propuštění z vazby za současného převedení do výkonu trestu, když nebyla prokázána žádná příčinná souvislost s tímto pochybením soudkyně a omezením svobody žalobce, jemuž se pobyt ve vazbě započítal do celkové délky trestu, navíc žalobce si proti převedení podal stížnost, neboť chtěl být ponechán ve vazbě, proto mu setrvání ve vazbě nemohlo způsobit újmu.
7. V souvislosti s postupem žalované nebylo prokázáno zhoršení zdravotního stavu žalobce, který se léčil ještě před tím, než byl odsouzen. Tvrzené onemocnění [redacted] nebylo rovněž

Shodu s prvopisem potvrzuje Ilona Jiranová

prokázáno v příčinné souvislosti s výkonem trestu. Ze zjištěného skutkového stavu dále vyplynulo, že žalobce byl sledován v důsledku zjištění onemocnění [REDAKCE] u spoluvězně na cele, byla stanovena protiepidemická opatření, což potvrdila Hygienická stanice hl. m. Prahy, žalobci byl opakovaně prováděn RTG snímek plic, byl pod kontrolou lékařů a onemocnění se u něj neprokázalo.

8. Ze všech těchto důvodů soud prvního stupně neshledal odpovědnostní titul a ani příčinnou souvislost mezi nesprávným úředním postupem a tvrzenou nemajetkovou újmou. Proto byla žaloba zamítnuta.
9. Výrok o nákladech řízení soud prvního stupně odůvodnil ustanovením § 142 odst. 1 o. s. ř. a vyhláškou č. 254/2015 Sb.
10. Proti tomuto rozsudku podal žalobce včasné a přípustné odvolání. Soudu prvního stupně je vytýkáno, že soud rozhodl na základě nesprávně zjištěného skutkového stavu věc a nepřihlédl k žalobcem tvrzeným skutečnostem a označeným důkazům. Žalobce setrval na přesvědčení, že mu nesprávným úředním postupem Věznice [REDAKCE] a Věznice [REDAKCE] byla způsobena nemajetková újma, a to nedostatečným zabezpečením lékařské péče během pobytu ve vazbě a ve výkonu trestu odnětí svobody, umístěním do cely s opakovaně odsouzenými a nebezpečnými recidivisty. Žalobce zopakoval, že je osobou fyzicky postiženou, přesto mu bylo znemožněno docházet na potřebné rehabilitace, byl odmítnut, pokud žádal o přemístění do zařízení, které rehabilitaci poskytuje. Odmítl převoz do [REDAKCE], neboť by transport byl mnohem náročnější než umístění do Věznice [REDAKCE]. Jeho umístění v cele v druhém patře bylo také nevhodné, neboť mu bylo zabráněno ve vycházkách. Žalobce dále v odvolání uvedl, že umístění na cele s kuřáky, stejně jako s recidivisty, zhoršilo jeho zdravotní stav. V závěru odvolání žalobce zpochybnil věrohodnost vyslechnutých svědků, neboť jsou jako zaměstnanci vězeňských zařízení ve vztahu podřízenosti k žalované. Vzhledem k tomu, že u žalobce došlo v důsledku nesprávného postupu zaměstnanců věznice ke vzniku nejen psychické újmy, a je na místě, aby mu byla přiznána nemajetková újma ve výši 5 000 000 Kč, proto požaduje, aby odvolací soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.
11. Žalovaná se zcela ztotožnila se závěry soudu prvního stupně.
12. Odvolací soud odvoláním napadený rozsudek soudu prvního stupně přezkoumal podle § 212 a násl. o. s. ř. Po přezkoumání odvoláním napadeného rozsudku a postupu soudu prvního stupně předcházejícího vydání napadeného rozsudku dospěl odvolací soud k závěru, že odvolání je nedůvodné.
13. Soud prvního stupně provedl dokazování v potřebném rozsahu, výsledky tohoto dokazování zhodnotil postupem podle § 132 o. s. ř. a dospěl na základě provedeného dokazování ke správným skutkovým zjištěním.
14. Soud prvního stupně své rozhodnutí zcela správně vystavěl na závěru, že podle ustálené judikatury je pro založení odpovědnosti státu za újmu způsobenou výkonem státní moci (§ 1 odst. 1 OdpŠk) zapotřebí kumulativního splnění tří předpokladů (podmínek), a to: 1. existence nezákonného rozhodnutí či nesprávného úředního postupu, 2. vznik újmy, a to majetkové (škody) nebo nemajetkové a 3. existence příčinné souvislosti mezi nezákonným rozhodnutím či nesprávným úředním postupem na straně jedné a újmou na straně druhé (k tomu srovnej např. rozsudek velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 11. 9. 2019, sp. zn. 31 Cdo 1954/2019) a že ke vzniku tvrzeného odpovědnostního vztahu je nezbytné, jak plyne z použití slova kumulativně, aby výše uvedené předpoklady vzniku odpovědnosti za škodu byly naplněny zároveň, neboť není-li splněn byt' jediný z nich, ke vzniku odpovědnostního závazku nedochází.

15. Nesprávným úředním postupem ve smyslu § 13 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. je, pokud dojde k porušení povinností přijmout preventivní opatření k ochraně života a zdraví vězňů a rovněž porušení povinností zajistit vězni včasné poskytnutí odpovídající zdravotní péče.
16. Soud prvního stupně provedeným dokazováním zjistil, že nedošlo k porušení povinností ze strany věznice, které by měly vést k neposkytnutí zdravotní péče žalobci. Žalobce svůj nárok postavil na tvrzení, že se jednalo o celý souhrn pochybení pracovníků věznice, který vedl ke zhoršení jeho zdravotního stavu. Z dokazování vyplynulo, že se žalobce opakovaně obracel se stížnostmi na vedení věznice. Veškeré stížnosti žalobce byly projednány a učiněny z nich závěry, s tím, že stížnosti byly vyhodnoceny jako nedůvodné. Žalobce si takto stěžoval na podmínky ubytování, či jednání zaměstnanců věznice, celkem šlo o 14 stížností po dobu pobytu ve Věznici [REDAKCE]. Rovněž velmi podrobné dokazování, které bylo vedeno soudem prvního stupně k tvrzení žalobce, že ke zhoršení zdravotního stavu a tím k nemajetkové újmě došlo v důsledku pobytu na cele s vícekrát odsouzenými vězni, prokázalo, že nemohlo v tomto směru dojít k nesprávnému úřednímu postupu, neboť věznice postupovala podle předpisu – zák. č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů a vyhl. č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody. Obdobně v případě umístění v cele společně s kuřáky, kdy nebylo prokázáno, že by žalobce byl vědomě umístěn v kuřácké cele a že by taková situace, pokud by nastala, vedla ke zhoršení zdravotního stavu žalobce. Provedeným dokazováním byla vyvrácena tvrzení žalobce, že mu ze strany věznice nebyla poskytnuta zdravotní péče, pokud byl na cele krátce umístěn se spoluvězněm, u něhož byla zjištěna [REDAKCE].
17. Z dokazování rovněž vyplynulo, že žalobce před nástupem do výkonu trestu byl zdravotně omezen, byl uznán invalidním, avšak zároveň mu ze strany věznice byla poskytnuta lékařská péče, na jeho zdravotní stav byl ze strany věznice brán ohled, měl stanoveny úlevy. Pokud jde o tvrzené neposkytnutí adekvátní rehabilitace ve věznici [REDAKCE] bylo prokázáno, že žalobci byl nabídnut přesun do Vazební věznice [REDAKCE] což odmítl vzhledem k obavě z délky transportu, přesto trval na přemístění do Věznice [REDAKCE]. I kdyby odvolací soud připustil, že transport z [REDAKCE] do [REDAKCE] trvá déle než do [REDAKCE] nedopustila se věznice žádného nesprávného úředního postupu, když žalobci rehabilitaci zajistila, včetně zdravotního transportu, a to dle rozhodnutí lékaře, žalobce ji však odmítl a trval na přemístění do Věznice [REDAKCE]. Takový postup nemůže jít k tíži žalované.
18. Odvolací soud neshledal vznik nemajetkové újmy ani v případě pochybení Obvodního soudu pro Prahu 7 ve věci sp. zn. [REDAKCE] kdy došlo k tomu, že soud opomněl žalobce poté, co byl dne 2. 10. 2012 propuštěn z vazby za současného převedení do výkonu trestu, žalobce ihned po uplynutí lhůty k podání stížnosti státním zástupcem dnem 9. 10. 2012, dát pokyn k převedení do výkonu trestu. Žalobce, ač k tomu nebyl oprávněn, přesto podal stížnost proti usnesení o propuštění z vazby, ve snaze oddálit převedení do výkonu trestu. Výkon trestu tak žalobce nastoupil až dne 16. 3. 2013, nicméně délka pobytu ve vazbě se započítala do délky trestu. Žalobci tak nebyl zkrácen pobyt na svobodě, navíc se snažil nástup trestu oddálit, a to tvrzením, že jeho zdravotní stav mu výkon trestu neumožňuje.
19. Odvolací soud uzavírá, že nárok žalobce není dán, neboť nebyl zjištěn nesprávný úřední postup pracovníků Vězeňské služby, za nějž by měla nést žalovaná odpovědnost, když nebyla prokázána příčinná souvislost s tvrzeními žalobce, že u něj došlo v důsledku jednání věznice ke zhoršení jeho zdravotního stavu. Rozhodnutí soudu prvního stupně je tak správné, pokud žalobu zamítl a odvolací soud proto napadený rozsudek soudu prvního stupně jako správný podle § 219 o. s. ř. včetně výroku o nákladech řízení potvrdil.
20. O povinnosti k náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto v souladu s ust. § 151 odst. 1 o. s. ř., ve spojení s § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o. s. ř., a uložil žalobci povinnost k náhradě všech účelně vynaložených nákladů žalované, jenž v souhrnu odpovídá

celkem dvěma paušálními náhradám po 300 Kč za přípravu účasti na odvolacím soudním jednání a následnou vlastní účast na tomto jednání [§ 1 odst. 3 písm. b), c), ve spojení s § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb., o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 o. s. ř. a podle § 89a exekučního řádu].

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je dovolání přípustné, jestliže na základě dovolání podaného do dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu, který rozhodoval v prvním stupni, dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak (§ 237, § 239, § 240 odst. 1 o. s. ř.)

Praha 9. listopadu 2021

Mgr. Nad' a Pínová v.r.
předsedkyně senátu